

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SPRÁVA TATRANSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU

Tatranská Štrba č. 75, P.O. Box 21, 059 41 Tatranská Štrba

Štátna ochrana prírody SR
Tajovského 28B
974 01 Banská Bystrica

Váš list číslo/zo dňa
-/15.10.2009

Naše číslo
TANAP/1401/09

Vybavuje
Ing. Hančinská
Ing. Lenko
052/478 2002

Tatr. Štrba
20.10.2009

Vec

„Žiadosť ŠL TANAPu o udelenie výnimiek zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov“ – odborné stanovisko

Na základe Vašej mailovej žiadosti zo dňa 15. 10. 2009, ktorú Správa TANAPu obdržala dňa 15. 10. 2009, Vám predkladáme z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nasledovné odborné stanovisko:

A. Vstupné údaje

Predmet: Predmetom žiadosti je spracovanie odborného stanoviska v súvislosti so žiadosťou Štátnych lesov Tatranského národného parku, 059 60 Tatranská Lomnica vo veci udelenia výnimiek zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Žiadateľ: Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica pre Ministerstvo životného prostredia SR na základe žiadosti ŠL TANAPu Tatranská Lomnica.

Podklady:

Pri posudzovaní žiadosti sme využili najmä tieto podklady:

- Žiadosť Štátnych lesov Tatranského národného parku č. F/2009/0080 zo dňa 07. 05. 2009 s prílohou;
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.7.2004;
- Rozhodnutie KU ŽP v Prešove č. j. 1/2009/00192-037/KM-R zo dňa 26. 03. 2009;
- Odborné stanovisko Správy TANAPu č. TANAP/1726/08 zo dňa 15. 01. 2009 s prílohami;
- Stanovisko Správy TANAPu č. TANAP/68/09 zo dňa 27. 01. 2009 k odpovedi ŠL TANAPu č. F/2009/0012 zo dňa 20. 01. 2009 k podkladom rozhodnutia;
- Podklady z pracovného stretnutia zo dňa 01. 06. 2009 medzi zástupcami Správy TANAPu a ŠL TANAPu;
- Odborné stanovisko Správy TANAPu č. TANAP/710/09 zo dňa 09. 06. 2009 k prehodnoteniu prílohy č. 6 rozhodnutia KUŽP v Prešove č.j. 1/2009/00192-0037/KM-R zo dňa 26.03.2009

- Odborné stanovisko Správy TANAPu č. TANAP/848/09 zo dňa 29. 06. 2009 k žiadosti KUŽP Prešov k odborným pripomienkam a vyjadreniam akademických inštitúcií
- Doplnok (TANAP/1146/09 zo dňa 20. 08. 2009) k odbornému stanovisku Správy TANAPu č. TANAP/848/09 zo dňa 29. 06. 2009
- Žiadosť ŠL TANAPu č.j. F/2009/0155 zo dňa 09. 09. 2009
- Dopĺňajúca žiadosť ŠL TANAPu č. F/2009/0155-1 zo dňa 21. 09. 2009
- Rezervačná kniha NPR Tichá dolina, NPR Kôprová dolina

B. Stanovisko

V zmysle § 27 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov od 1. augusta 2008 pre časť území európskeho významu prestala platiť predbežná ochrana podľa § 27 ods. 7 zákona. To znamená, že stupne ochrany ustanovené Výnosom MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14. júla 2004 prestali od 1. augusta 2008 platiť a platia stupne ochrany stanovené právnym predpisom, ktorým bolo územie vyhlásené v národnej sieti chránených území (NPR, PR – piaty, štvrtý stupeň ochrany, národný park – tretí stupeň ochrany, ochranné pásmo TANAPu – druhý stupeň ochrany, voľná krajina (kompetenčné územie TANAPu) – prvý stupeň ochrany).

Na základe predmetnej skutočnosti, došlo k zmenám stupňov ochrany aj v porastoch zo žiadosti žiadateľa. V predmetných porastoch, ktoré sú situované v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina platí piaty stupeň ochrany. To znamená, že v tabuľkovej prílohe žiadosti žiadateľa sú chybné uvedené v niektorých porastoch stupne ochrany prírody.

Uvedená skutočnosť (zmena stupňov ochrany) bola žiadateľovi oznámená listom č. TANAP/1291/2008 zo dňa 28. 08. 2008. Dňa 15. 10. 2008 zástupcovia žiadateľa prebrali od Správy TANAPu GIS vrstvy aktuálnych stupňov ochrany (platné od 01. 08. 2008) a viackrát boli na túto skutočnosť upozornení.

Správa TANAPu si preštudovala žiadosť ŠL TANAPu Tatranská Lomnica č. F/2009/0155 zo dňa 09. 09. 2009. Na základe zistených skutočností Správa TANAPu konštatuje, že k predmetnej (rovnakej) činnosti zo žiadosti žiadateľa sa už Správa TANAPu vyjadrovala odborným stanoviskom č.j. TANAP/710/09 zo dňa 09.06.2009 na základe žiadosti KUŽP Prešov č.j. 1/2009/00717-003/KM zo dňa 20. 5. 2009, ktorá vyplynula zo žiadosti ŠL TANAPu č.j. F/2009/0080 zo dňa 07. 05. 2009 o aktualizáciu Rozhodnutia KUŽP Prešov č.j. 1/2009/00192-037/KM-R a určenie ďalšieho postupu.

Dňa 14. apríla 2009 Európska komisia ukončila (uzavrela) konanie voči SR pod registračným číslom 2006/4717 vo veci určitých lesohospodárskych aktivít vo Vysokých Tatrách. Predmetné konanie sa priamo dotýkalo porastov v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina zo žiadosti žiadateľa č.j. F/2009/0155 zo dňa 09. 09. 2009.

Pre predmetné porasty vydal dňa 26. 03. 2009 KUŽP Prešov rozhodnutie č.j. 1/2009/00192-037/KM-R, v ktorom rozhodol v predmetnej veci nasledovne:

A. nepovoľuje výnimku

- zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov zasiahnuť so lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt,
- zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na aplikáciu feromónových odparníkov a repelentov,

C. nevydáva súhlas

- podľa § 16 ods. 2 v znení § 6 ods. 1 a podľa § 14 ods. 2 písm. a) v znení § 6 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na zásah do biotopov európskeho a národného významu.

Poznámka: predmetné porasty (v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina) zo žiadosti žiadateľa č.j. F/2009/0155 zo dňa 09.09.2009 boli v spomínanom rozhodnutí zatriedené do prílohy č. 6.

Žiadateľ svoju žiadosť odôvodňuje vyššie ukončeným konaním voči SR v otázke lesohospodárskych aktivít v Tatrách (infringementu) a zároveň povinnosťou obhospodarovateľa lesa vykonať ochranné a obranné opatrenia na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov v zmysle § 28 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, ako aj rozhodnutím MP SR č.4022/2008 – 710 z 03. 10. 2008, ktorým MP SR ukladá obhospodarovateľovi lesa vykonať povinnosti v zmysle § 28 ods. 1 zákona o lesoch v znení neskorších predpisov. Žiadateľ uvádza, že sa jedná hlavne o nasledovné opatrenia (činnosti): spracovanie drevnej hmoty (zrezanie, priblíženie a odvoz) alebo asanácia drevnej hmoty (zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni), ochrana mladých lesných porastov proti nadmerným škodám zverou, aplikácia feromónových odparníkov a repelentov.

Správa TANAPu pre sprehľadnenie situácie predkladá odborné stanovisko k žiadosti ŠL TANAPu č.j. F/2009/0155 zo dňa 09. 09. 2009 a doplňujúcej žiadosti č. F/2009/0155-1 zo dňa 21. 09. 2009 o udelenie výnimiek v zmysle § 16 ods. 1 písm. b) – zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt, § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) – aplikácia chemických látok a hnojív (aplikácia feromónových odparníkov a repelentov proti ohryzu mladých lesných porastov raticovou zverou), § 34 ods. 1 písm. a) – poškodiť, ničiť, trhať, vykopávať, vyrezávať, ako aj zbierať chránenú rastlinu v jej prirodzenom areáli vo voľnej prírode a v zmysle § 35 ods. 1 písm. b) – rušiť chráneného živočicha v jeho prirodzenom vývine, najmä ho vyrušovať v dobe rozmnožovania, výchove mláďat, zimného spánku a migrácie a ods. 2 písm. c) – ničiť a poškodzovať jeho biotop, najmä obydlie, hniezdo, miesto rozmnožovania, získavania potravy, odpočinku, preperovania alebo zimovania zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

Identifikácia územia a hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

Porasty zo žiadosti žiadateľa (príloha č. 1), sa nachádzajú vo vlastnom území **Tatranského národného parku** a sú súčasťou **maloplošných chránených území NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina, ktoré majú priradený piaty stupeň ochrany.** Porasty sú súčasťou **územia európskeho významu SKUEV 0307 TATRY** ustanoveného Výnosom MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.7.2004 a navrhovaného **chráneného vtáčieho územia 030 Tatry.** Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovin (4080), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty (6170), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Horské kosné lúky (6520), Aktívne vrchoviská (7110), Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni

(8110), Smrekovcovo-limbové lesy (9420), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu: poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), vrchovka alpska (*Tozzia carpathica*), lyžičník tatranský (*Cochlearia tatrae*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), korýtkovec (*Scapania massalongi*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*), závitovka (*Tortella rigens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), mihuľa potočná (*Lampetra planeri*), mlok hrebatný (*Triturus cristatus*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kamzik vrchovský (*Rupicapra rupicapra tatrae*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), vlk dravý (*Canis lupus*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), svišť vrchovský (*Marmota marmota latirostris*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Celková výmera NPR Tichá dolina je 5 966,64 ha, z toho LPF 5 962,32 ha. NPR Tichá dolina sa nachádza v najzápadnejšej časti orografického celku Vysoké Tatry. Na západe hraničí s Kamenistou dolinou, na východe s NPR Kôprova dolina a na severe tvorí hranicu s Poľskou republikou. Dôvodom ochrany je zachovanie mimoriadne hodnotného územia na rozhraní Západných a Východných Tatier, ktoré je klasickou lokalitou príkrovovej stavby Tatier, jedinečným paleontologickým náleziskom (prvé dôkazy suchozemskej flóry a fauny v mezoiku na Slovensku), významným územím vysokohorského krasu, cennou pramennou oblasťou Belej a dôležitým výskumným objektom z hľadiska hydrologického a lesníckeho programu UNESCO. Osobitným dôvodom ochrany je regenerácia vegetačného krytu významného regulátora odtoku a zachovanie mimoriadne vzácnej pôvodnej flóry a vegetácie, ktoré majú endemický a reliktný charakter.

Celková výmera NPR Kôprova dolina je 3 220,92 ha, z toho LPF 3 217,95 ha. NPR Kôprova dolina sa nachádza v západnej časti orografického celku Vysoké Tatry. Na západe hraničí s NPR Tichá dolina, na východe s NPR Važecká dolina na severe tvorí hranicu s Poľskou republikou. Dôvodom ochrany je zachovanie mimoriadne hodnotného územia Karpát na rozhraní Západných a Východných Tatier, ktoré sa vyznačuje zaujímavosťami príkrovovej stavby pohoria a je klasickou ukážkou glaciálnej genézy Tatier s mimoriadne cenným komplexom troch zaľadnení. Vyskytujú sa tu krasové útvary so zaujímavými vyvieraciami Troch Studničiek. Územie je významnou pramennou oblasťou Belej a dôležitým hydrologickým výskumným objektom, časťou reprezentatívneho povodia Medzinárodného hydrologického programu UNESCO. Dôvodom ochrany je zachovanie mimoriadne cenných subalpínskych, alpínskych až subniválnych spoločenstiev s množstvom vzácných taxónov.

Lesné porasty zo žiadosti žiadateľa predstavujú územie s **prioritným biotopom európskeho významu, biotopmi európskeho významu a biotopy národného významu.** Podrobná identifikácia porastov je uvedená v prílohe č. 1.

Návrh riešenia a odôvodnenie:

Na základe predloženej žiadosti, po zohľadnení všetkých dostupných dostupných podkladov, Správa TANAPu navrhuje nasledovné riešenie:

Spracovanie a asanácia drevnej hmoty:

V porastoch (**príloha č. 2**) Správa TANAPu **odporúča nesúhlasiť s udelením výnimky zo zákazu** podľa § 16 ods. 1 písm. b) t.j. zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt a písm. f) t.j. rušiť ticho a pokoj zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **v súvislosti s vykonaním ochranných a obranných opatrení na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov podľa § 28 zákona č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov**, t.j. spracovať drevnú hmotu (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni tak ako je to uvedené v žiadosti žiadateľa).

V porastoch (**príloha č. 3**) Správa TANAPu **odporúča udeliť výnimky na zakázané činnosti** podľa § 16 ods. 1 písm. b) t.j. zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt a písm. f) t.j. rušiť ticho a pokoj zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **v súvislosti s vykonaním ochranných a obranných opatrení na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov podľa § 28 zákona č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov**, t.j. spracovať drevnú hmotu (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni tak ako je to uvedené v žiadosti žiadateľa).

V porastoch (**príloha č. 2**) Správa TANAPu **odporúča nesúhlasiť s vydaním súhlasu na zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým môže biotop poškodiť alebo zničiť** v zmysle § 6 ods. 1, § 28 a § 16 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **v súvislosti s vykonaním ochranných a obranných opatrení na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov podľa § 28 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov**, t.j. spracovať drevnú hmotu (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni tak ako je to uvedené v žiadosti žiadateľa).

V porastoch (**príloha č. 3**) Správa TANAPu **odporúča súhlasiť s vydaním súhlasu na zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým môže biotop poškodiť alebo zničiť** v zmysle § 6 ods. 1, § 28 a § 16 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **v súvislosti s vykonaním ochranných a obranných opatrení na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov podľa § 28 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov**, t.j. spracovať drevnú hmotu (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni tak ako je to uvedené v žiadosti žiadateľa).

Súčasne upozorňujeme, že s vykonaním ochranných a obranných opatrení na ochranu lesa a na zabránenie nadmerného šírenia biotických škodlivých činiteľov podľa § 28 zákona č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov, t.j. spracovaním drevnej hmoty (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni tak ako je to uvedené v žiadosti žiadateľa) v porastoch v prílohe č. 3 je potrebné dodržiavať nasledovné manažmentové opatrenia a podmienky, ktoré zabezpečia udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu biotopov:

- Správa TANAPu vyznačí lokality bez zásahu v zmysle rozhodnutia po nadobudnutí jeho právoplatnosti. Vyznačenie sa uskutoční na miestach, kde nie sú jednoznačné hranice JPRL, na miestach, kde priebeh hraníc nevyplýva priamo z topografie terénu alebo stavu JPRL, vyznačia sa taktiež lokality, kde sú zamokrené a podmáčané stanovišťa. Miesta vyznačenia sa dohodnú medzi ŠL TANAPu a Správou TANAPu.;
- Na súvislých kalamitných plochách vzniknutých vetrovou kalamitou v roku 2004 a následnou podkôrníkovou kalamitou do roku 2008 sa kalamitná drevná hmota nespracuje;
- Na súvislých kalamitných plochách vzniknutých vetrovou kalamitou v roku 2004 bude možné v nevyhnutnej miere kalamitnú drevnú hmotu prerezať, odvetviť, uhodiť resp. čiastočne premiestniť tak, aby sa zlepšila priechodnosť terénu, z dôvodu potreby vykonávania ostatných lesníckych opatrení (zalesňovanie, doplňovanie, inštalovanie feromónových lapačov, prerezávky, prebierky a pod.). Pri tejto činnosti ponechať dutinové stromy a zlomy a činnosť vykonať len v tých porastoch resp. lokalitách, kde je to nevyhnutné a potrebné. Činnosť realizovať v jesennom období, mimo hlavného obdobia hniezdenia vtákov (t.j. od 1.7. do 14.4 kalendárneho roku).;
- V porastoch, ktoré sú zasiahnuté vetrovou kalamitou z roku 2004 a následne aj podkôrníkovou kalamitou a v ktorých sa zároveň nachádza aj atraktívna drevná hmota sa atraktívna drevná hmota spracuje, avšak len v tých porastoch, kde to technologické možnosti a lesná dopravná sieť dovoľia.
- V porastoch, ktoré sú pre lesnú techniku nedostupné a kde to technologické možnosti nedovoľia sa atraktívna drevná hmota asanuje t.j. zreže, odvetví, odkôrni a nechá na mieste;
- Pri zasahovaní v lesných porastoch je potrebné voliť technológie s maximálnou mierou chrániace lesné spoločenstvo, pôdny povrch a vodný režim;
- Pre dopravné sprístupnenie využívať existujúcu dopravnú cestnú sieť, ktorú je možné spevniť len štrkom po existujúce odvozné miesta;
- Žiadateľ každý kalendárny rok (do konca januára) predloží ročný plán, ktorý bude obsahovať zoznam JPRL, v ktorých plánujú vykonávať fytošaniárnu ťažbu. Pre rok 2009 zašle žiadateľ zoznam porastov ihneď po vydaní rozhodnutia orgánu štátnej správy;
- Správa TANAPu po preverení dotknutých JPRL podľa bodu 8 podmienok označí v teréne za účasti OLH prípadný výskyt chráneného druhu a písomnou formou sa dohodne technologická príprava a spôsob vykonania, spracovania ťažby.;
- Požadujeme ponechať zbytky a časti kmeňov, ktoré **nie sú atraktívne pre podkôrny hmyz** vzniknuté pri spracovaní kalamity, rozštípené a mechanicky poškodené zlomy a časti kmeňov, korunové časti kmeňov o hrúbke pod 13 cm, korunové časti atraktívnej drevnej hmoty (so zelenými vetvami) pod 10 cm, ležaninu (nahnité kmeňe, sucháre bez kôry), ležiace a polámané stromy, ktoré sú na prirodzenom zmladení alebo na lokalitách, kde sú sadenice z výsadby, prípadne zo sejby a pri ich spracovaní by došlo k nadmernému poškodeniu sadeníc, resp. prirodzeného zmladenia alebo na extrémne podmáčaných a zamokrených lokalitách, kde by v dôsledku spracovania a vyťahovania dreva došlo k narušeniu a poškodeniu

pôdneho krytu, časti kmeňov prekračujúce dovolenú hnilobu jadra v zmysle STN 480051, koreňové koláče a pne ako aj stromy, ktoré už opustil podkôrny hmyz a opadáva z nich kôra, stojace zlomy (za stojace zlomy sa považujú stromy poškodené vetrom, ktoré nemajú korunu s vychýlením kmeňa do 10%);

- Pre podkôrny hmyz neatraktívnu drevnú hmotu (štopmy, zlomy, dutinové stromy) je potrebné v porastoch ponechať;
- Ponechať tenšinu na mieste, prípadne nepravidelne uhadzovať, maximálne využívať mikrorelief s cieľom vytvárania mikroklimatických podmienok pre prirodzenú obnovu;
- Ponechať všetky stojace životaschopné stabilné stromy, jednotlivé výstavky, skupiny stromov a porastové okraje.
- Na lokalitách, kde sa nachádzajú biotopy európskeho alebo národného významu (Vo4 (3260), Br4 (3240), Br6 (6430), Pr1) na podmáčaných alebo zamokrených lokalitách sa nesmie spracovať kalamita, zasiahnuť do biotopov, poškodiť vegetačný a pôdny kryt.

Požiadavka na ponechanie drevnej hmoty v lesných porastoch vychádza z nasledujúcich podmienok ochrany prírody a ekosystémov:

- Ponechaná biomasa bude zdrojom energie a vhodným prostredím pre mikroorganizmy, ktoré podporujú širokú biologickú rozmanitosť ekosystémov, ponechanie mŕtveho rozkladajúceho sa dreva zároveň stabilizuje biologickú diverzitu.
- Ponechaná biomasa bude východiskom pre prirodzené zmladenie lesných a nelesných druhov rastlín.
- Ponechaná biomasa bude poskytovať vhodné topické a trofické podmienky pre živočíšstvo.
- Zachová sa množstvo živín v prirodzenej forme.
- Zabezpečí sa prirodzený trofický reťazec ekosystémov a úspešný vývoj celého lesného spoločenstva.
- Ponechané kmene zabezpečia priaznivú mikroklimu pre klíčenie a odrastanie semenáčikov.
- Ponechané kmene zabezpečia vhodnú mikroklimu a vytvorenie priaznivého pôdneho prostredia pre sadenice zo zalesnenia.
- Ponechaná biomasa zamedzí eróznou-denudačným procesom v pôdnych profiloch, splavu humusovej vrstvy, zmene vlhkosťných pomerov pôdneho profilu.
- Ponechané stojace zlomy zabezpečia vhodné podmienky pre vtáctvo, najmä dutinové hniezdiče.
- Kmene ponechaných odumretých stromov stabilizujú strmé svahy pred eróziou, zadržia v lesnom prostredí vlhkosť a zmiernia negatívny vplyv viacerých abiotických faktorov prostredia (regulácia mezoklimatických a mikroklimatických pomerov).
- Ponechané stromy už neatraktívne pre podkôrny hmyz zabezpečujú ekologickú stabilitu územia, nehrozí z nich nálet podkôrneho hmyzu na porastové steny a dovnútra porastov a preto pominul dôvod na ich odstránenie.

Aplikácia repelentov na ochranu mladých lesných porastov proti škodám zverou

V porastoch (**príloha č. 2**) Správa TANAPu **odporúča nesúhlasiť s udelením výnimky zo zákazu** podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov t.j. aplikovať chemické látky a hnojivá **v súvislosti s aplikáciou repelentov.**

V porastoch (**príloha č. 3**) Správa TANAPu **odporúča udeliť výnimky na zakázané činnosti** podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) t.j. aplikovať chemické

látky a hnojivá zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **v súvislosti s aplikáciou repelentov.**

V súvislosti s aplikáciou repelentov doporučujeme splnenie nasledovných podmienok:

- Žiadateľ použije na aplikáciu len registrované repelenty, ktoré sú platné pre príslušný kalendárny rok a boli zapísané do zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín a zoznamu registrovaných hnojív uverejnených vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva;
- Pri aplikácii repelentov žiadateľ dodrží predpísané množstvo, koncentráciu a podmienky zaobchádzania s prípravkom stanovené výrobcom.

Aplikácia feromónov

V porastoch (**príloha č. 2**) Správa TANAPu **odporúča nesúhlasiť s udelením výnimky zo zákazu** podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov t.j. aplikovať chemické látky a hnojivá **v súvislosti s umiestnením feromónových odparníkov do feromónových lapačov.**

V porastoch (**príloha č. 3**) Správa TANAPu **odporúča súhlasiť s udelením výnimky zo zákazu** podľa § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov t.j. aplikovať chemické látky a hnojivá **v súvislosti s umiestnením feromónových odparníkov do feromónových lapačov.**

Súčasne upozorňujeme, že pri predmetnej činnosti je potrebné dodržiavať nasledovné podmienky a opatrenia:

- Žiadateľ pri použití feromónových odparníkov zabezpečí inštaláciu selektívnych sít do inštalovaných feromónových lapačov s cieľom minimalizovať odchyt necieľových druhov živočíchov;
- Žiadateľ zabezpečí pravidelnú kontrolu feromónových lapačov a zabezpečí pravidelné odstraňovanie odchytených lykožrútov;
- Žiadateľ zabezpečí včasné odstraňovanie lapačov, ktoré neplnia už svoju funkciu, tak aby nefunkčné feromónové lapače boli odstránené do konca vegetačného obdobia;
- Žiadateľ použije na aplikáciu len registrované feromónové odparníky, ktoré sú platné pre príslušný kalendárny rok a boli zapísané do zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín a zoznamu registrovaných hnojív uverejnených vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva.

V zmysle § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je **zákázané rušiť chráneného živočícha v jeho prirodzenom vývine, najmä ho vyrušovať v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku, migrácie a ničiť a poškodzovať jeho biotop, najmä obydlie, hniezdo, miesto rozmnožovania, získavania potravy, odpočinku, preperovania alebo zimovania.**

V predmetnej oblasti sme zaznamenali nasledujúce živočíšne druhy: **kuvík kapcavý** (*Aegolius funereus*), **kuvíček vrabčí** (*Glauclidium passerinum*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), **tetrov hlucháň** (*Tetrao urogallus*), **jariabok hôrny** (*Bonasa bonasia*), **medveď hnedý** (*Ursus arctos*), **rys ostrovid** (*Lynx lynx*), **vlk dravý** (*Canis lupus*), **netopier obyčajný** (*Myotis myotis*), **večernica severská** (*Eptesicus nilssonii*), piskor lesný (*Sorex araneus*), piskor horský (*Sorex alpinus*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), kuna lesná (*Martes martes*), jazvec lesný (*Meles meles*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), hrdziak lesný (*Cletrionomys glareolus*), **hraboš tatranský** (*Myocrotus taticus*), hraboš snežný (*Microtus nivalis*), ryšavka lesná (*Apodemus flavicollis*), pich lesný (*Dryomys nitedula*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), vretenica severná (*Vipera berus*), **ďateľ čierny** (*Dryocopus martius*), **ďateľ trojprstý** (*Picoides tridactylus*) a **ďateľ veľký** (*Dendrocopos major*). Ďalšie významné vtáky vyskytujúce sa v predmetnej oblasti sú: holub hrivnák (*Columba palumbus*), **sluka lesná** (*Scolopax rusticola*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), **orol skalný** (*Aquila chrysaetos*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), sova lesná (*Strix aluco*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), **výr skalný** (*Bubo bubo*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka čiernohlavá (*Parus palustris*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), kôrovník dlhoprstý (*Cethia familiaris*), oriešok hnedý (*Tryglodytes tryglodytes*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), králiček zlatohlavý (*Regulus regulus*), králiček ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*), trasochvost horský (*Motacila cinerea*), ľabtuška lesná (*Anthus trivialis*), stehlík čečetavý (*Carduelis flamma*), stehlík čižavý (*Carduelis spinus*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*). V lesoch sa tiež vyskytuje veľké množstvo bezstavovcov. V NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina sa vyskytuje veľmi vzácny a kriticky ohrozený fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), ktorý je viazaný na zemolez čierny (*Lonicera nigra*). Na okrajoch a v tesnej blízkosti plôch, ktoré vznikli následkom vetrovej kalamity z roku 2004 žijú tiež: **myšovka vrchovská** (*Sicista betulina*), **slepúch lámavý** (*Anguis fragilis*), **mlok karpatský** (*Triturus montandoni*), **mlok vrchovský** (*Triturus alpestris*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), dulovnica vodná (*Neomys fodiens*) a mnohé ďalšie druhy stavovcov a bezstavovcov.

*Poznámka: anexové druhy sú vyznačené hrubým písmom

Na lokalitách s navrhovaným bezzásahovým režimom (príloha č. 2) **neodporúčame udeliť výnimku** z § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - rušiť chráneného živočícha v jeho prirodzenom vývine, najmä ho vyrušovať v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku, migrácie a ničiť a poškodzovať jeho biotop, najmä obydlie, hniezdo, miesto rozmnožovania, získavania potravy, odpočinku, preperovania alebo zimovania v súvislosti s činnosťami uvedenými v žiadosti žiadateľa (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni, aplikácia feromónových odparníkov a repelentov na ochranu mladých lesných porastov).

V lokalite Koniarcisko – Štíty – Grúnik žije životaschopná populácia tetraova hlucháňa a jariabka hôrneho (jadrové územie). Populácia hlucháňa a jariabka tu vytvára prirodzený biokoridor v horizontálnom smere medzi Západnými Tatrami (Kamenistá dolina a Bystrá dolina) a centrálnou časťou TANAP-u (NPR Važecká dolina a NPR Furkotská dolina). Preto

možno predpokladať, že odstraňovaním aktívnych chrobačiarov a následným uhadzovaním haluziny dôjde k ich vyrušovaniu na hniezdiskách, tokaniskách a v ich tesnej blízkosti. Pri hlucháňovi tu odhadujeme celkovú početnosť na 20 až 25 jedincov, pri jariabkovi na 40 až 50 jedincov. Podobná situácia nastane aj pri migrácií niektorých drobných zemných cicavcov. Pri samotnej realizácii lesníckych činností pravdepodobne dôjde aj k priamej likvidácii biotopov, kde tieto drobné zemné cicavce žijú. Odstraňovaním týchto chrobačiarov tiež nemožno vylúčiť likvidáciu stromov v ktorých žijú niektoré dutinové hniezdiče (ďatle a sovy). V predmetnej oblasti pravidelne už niekoľko rokov hniezdi jeden pár orla skalného. V poslednom období bolo zaznamenané jeho hniezdenie v lokalite Štíty (NPR Tichá dolina). Premnožením podkôrneho hmyzu v predmetnom území stúpla v súčasnosti aj početnosť kuvika vrabčieho a kuvika kapcavého. Nachádzajú tu dostatok potravy (hlodavce), úkrytov a hniezdisk v dutinách, ktoré urobili ďatle. Ďateľ trojprstý spoločne s ďatľom čiernym následkom premnoženia podkôrneho hmyzu tu zvýšil svoju početnosť niekoľkonásobne oproti lokalitám, kde došlo k spracovaniu kalamity.

Na lokalitách v blízkosti lesných ciest v spodnej časti NPR Tichej doliny a NPR Kôprovej doliny, na miestach s navrhovaným aktívnym manažmentom (príloha č. 3), **odporúčame udeliť výnimku** z § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - rušiť chráneného živočícha v jeho prirodzenom vývine, najmä ho vyrušovať v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku, migrácie a ničiť a poškodzovať jeho biotop, najmä obydlie, hniezdo, miesto rozmnožovania, získavania potravy, odpočinku, preperovania alebo zimovania v súvislosti s činnosťami uvedenými v žiadosti žiadateľa (spracovanie drevnej hmoty - zrezanie, priblíženie a odvoz alebo asanácia drevnej hmoty - zrezanie, prerezanie, odkôrnenie a odpis dreva pri pni, aplikácia feromónových odparníkov a repelentov na ochranu mladých lesných porastov) za dodržania nasledovných podmienok:

- Vylúčiť ťažbové zásahy neatraktívnej drevnej hmoty alebo ťažby za účelom sprístupnenia porastov, chodníkov v hlavnom hniezdnom období vtákov, od 15. apríla do 30. júna v kalendárnom roku
- Ponechávať všetky neaktívne chrobačiare a zlomy v ktorých sa nachádzajú dutiny vytvorené ďatľami
- Ponechávať všetky aktívne chrobačiare a zlomy, v ktorých sa nachádzajú dutiny vytvorené ďatľami a v ktorých tieto preukázateľne hniezdia
- Ochrana zemolezu čierneho (*Lonicera nigra*), ktorý je hostiteľskou rastlinou vzácneho a ohrozeného fúzača karpatského (*Pseudogaurotina excellens*)
- Budú použité technológie, ktoré chránia okolité biotopy živočíšnych druhov, vodný režim a pôdny povrch

Žiadateľ žiada aj o udelenie výnimky v zmysle § 34 ods. 1 písm. a) zákona t.j. chránenú rastlinu je zakázané poškodzovať, ničiť, trhať, vykopávať, vyrezávať, ako aj zbierať v jej prirodzenom areály vo voľnej prírode.

Správa TANAPu v predmetnej lokalite eviduje niekoľko desiatok jedincov prilbice tuhej (*Aconitum firmum* subsp. *firmum*) v okolí Tichého potoka a Kôprového potoka v rámci biotopu Br4 (3240) Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (*Salix elaeagnos*). Lokality s výskytom prilbice sú navrhované bez zásahu (lokality s biotopmi na zamokrených a podmáčaných lokalitách), tým nedôjde k poškodeniu biotopu tohto druhu. Iné chránené druhy rastlín v zmysle Vyhlášky č. 579/2008 MŽP SR v predmetnej lokalite

Správa TANAP neviduje. V prípade, že sa zistia v dotknutom území nové chránené rastliny resp. nové lokality prílbice tuhej Správa TANAPu vyznačí tieto lokality a určí rozsah činností tak, aby sa nedošlo k poškodeniu resp. k zničeniu chránených druhov.

S pozdravom

Ing. Pavol Majko
riaditeľ

Prílohy:

Príloha č. 1

Príloha č. 2

Príloha č. 3

Mapová príloha

Formuláre pre zisťovacie konanie

Na vedomie:

Štátne lesy Tatranského národného parku, 059 60 Tatranská Lomnica